

MEÄN

MUONIO

onnellisia luonnostaan

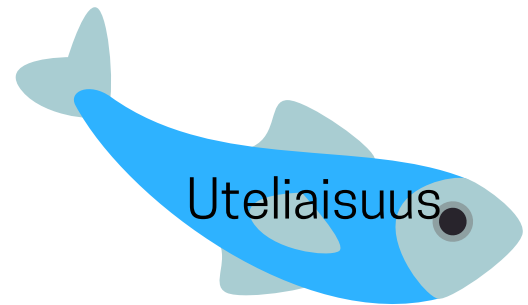

YRITTÄJYYSKASVATUKSEN
POLKU

MEÄN MUONIO

Yrittäjyyskasvatus 0 - 2 tavoitteet

Yrittäjyyskasvatus 0

Meän Muonio tulee tutuksi

Meän Muonio! -värityyskirja

Värityyskirja johdattelee oppilaan tutustumaan Muonion kyliin ja elinkeinoihin ikätason mukaisin värityystehtävin. Sisältää myös mm. kynätaiturointiin ja kirjaimiin liittyviä tehtäviä.

Opettaja, toimi näin:

Värityyskirjaa voit käyttää koulussa esim. välipaloina tai oppilas voi täyttää sitä kotona. Kannusta oppilasta vierailemaan vanhempien kanssa kirjan kohteissa!

Mistä meidän ruoka tulee?

Käydään päivittäistavarakaupassa, missä kauppias kertoo kaupan toiminnasta. Mistä ja miten tuotteet tulevat? Millaisia työtehtäviä kaupassa on? Oppilas saa kotoa tehtäväksi ostaa tuotteen sekä rahat siihen: harjoitellaan kaupassa asioimista arjen taitona. *Liite1*

Yhteistyökumppanit:

K-Market Muoniontori, Minna Back-Tolonen,
minna.back-tolonen@k-market.com,
0408354064

Soita ja sovi vierailuajankohdat!

IDEANURKKA!

Satunäyttely -projekti *Liite2*

Yrittäjyyskasvatus 1

Meän Muonio huolehtii kuntalaisistaan

Meän kirjasto

Käydään syyslukukaudella Muonion kirjastossa, jossa opetellaan tiedonhakuja ja samalla kuullaan siitä, millaista työtä kirjastossa tehdään. *Liite 3*

Sovi vierailun ajankohta:

Kirjastonjohtaja ja kulttuuriohjaaja Paula Löppönen, paula.lopponen@muonio.fi, 0404895110

Meän turvallisuus

Käydään kevätlukukaudella poliisi- ja palolaitoksella, jossa tutustutaan arjen taitojen näkökulmasta laitosten toimintaan ja samalla kuullaan siitä, millaista työtä niissä tehdään. *Liite 3*

Sovi vierailun ajankohta:

Poliisi: Antte Lauhamaa, antte.lauhamaa@poliisi.fi

Palolaitos: Palopäällikkö Pekka Väliheikki, pekka.valiheikki@lapinpelastuslaitos.fi, 040 594 8076

IDEANURKKA!

Muonion koulussa toimii oppilaskunta, jonka toimintaan osallistumalla oppilas pääsee vaikuttamaan koulun toimintaan.

Yrittäjyyskasvatus 2

Mie + Sie = Meän Muonio

Met ossaamma!

Suoritetaan lukuvuoden aikana NY Minä + Sinä = Me ohjelma (kesto n. 6 oppituntia), jonka avulla opitaan tunnistamaan omia, kaverin ja koko ryhmän kykyjä. *Liite 4*

Opettaja, tilaa materiaalit ja tutustu ohjelmaan:

nuoriyrittajyys.fi/ohjelmat/mina-sina-me

Meän terveys ja hyvinvointi

Käydään vierailulla terveyskeskuksessa, jossa tutustutaan terveyskeskuksen toimintaan, kuullaan siitä, millaista työtä siellä tehdään ja viedään oma pehmolelu hoidettavaksi nalleklinikalle. *Liite 3*

Sovi vierailun ajankohta:

[Johtava lääkäri, etunimi.sukunimi@lshp.fi](mailto:Johtava.laakari,etunimi.sukunimi@lshp.fi)

IDEANURKKA!

Kutsutaan oppilaiden vanhemmista vapaaehtoiset oppitunnille Kodin ja Koulun Päivänä kertomaan lyhyesti omista ammateistaan. Päivää vietetään syyskuun viimeisenä perjantaina. *Liite 5*

Yrittäjyyskasvatus 3 - 6

tavoitteet

Yrittäjyyskasvatus 3

Meän Muonio välittää

Meän seurakunta

Käydään tutustumassa Muonion seurakunnan toimintaan kirkkovierailun merkeissä. Vierailun aikana kuullaan siitä, millaista toimintaa seurakunnassa on ja millaista työtä siellä tehdään. *Liite 3*

Sovi vierailun ajankohta:

Seurakuntamestari, Timo Yliniemi, 040 571 5388, timo.yliniemi@evl.fi
Turistipappi Anu Toivonen, 0440 215 792, anu.toivonen@evl.fi

Meän yhdistystoiminta

Tutustutaan harrastus- ja yhdistystoimintaan kutsumalla MLL hallituksen jäsen oppitunnille kertomaan yhdistyksen toiminnasta, vapaaehtoistyön merkityksestä sekä rahoittamisesta. Luokka osallistuu vapaaehtoisina Lapset ensin -keräyksen toteuttamiseen yhtenä aamu- tai iltapäivänä.

Liite 6

Sovi vierailun ajankohta:

MLL Muonion paikallisyhdistyksen pj.
Pirjo Rauhala, 040 559 3069

IDEANURKKA!

Oman harrastuksen esittely *Liite 6*
Omien vanhempien haastattelu *Liite 7*

I MUONIO

Yrittäjyyskasvatus 6

Meän Muonio tekee päätöksiä

Mitä meän Muoniossa tehdään
ja päätetään

Lukuvuoden aikana suoritetaan NY Mitä ihmiset tekevät -ohjelma (kesto n. 10 oppituntia), jonka avulla yhteiskunnan toiminta tulee tutuksi. Ohjelman yhteydessä käydään seuraamassa kunnan päätöksentekoa kokouksessa. *Liite 13*

Sovi kokousvierailusta:

hallintoj. Katri Rantakokko, 040 185 5454
katri.rantakokko@muonio.fi

Me koodataan

Suoritetaan Kutoset koodaa -ohjelma (kesto n. 3 oppituntia), joka johdattelee oppilaat koodamiseen tärkeänä työelämätaidona. Kokonaisuus sisältää yhteistyön alan yrittäjän kanssa. *Liite 14*

Sovi vierailun ajankohta:

Jukka Korhonen, 040 506 7675
jukka.korhonen@trilobyte.fi

MUISTA TÄMÄ!

Joka toinen vuosi tarjotaan Pikkuyrittäjät -kerhoa 4-6 -luokkalaisille. Kerho huipentuu kuntien yhteiseen myyntitapahtumaan. *Liite 15*

Yrittäjyyskasvatus 4

Meän Muonio tekee yhdessä

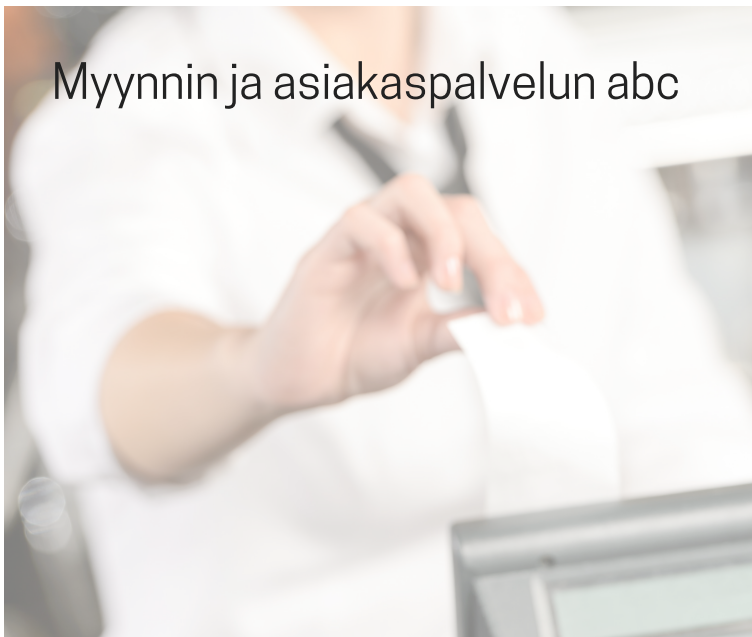
Rahankäsittely ja taloustaidot

Osallistutaan joulumyyjäisiin. Valmistautumisessa painotetaan hinnoittelua, rahankäsittelyä ja "kirjanpitoa". Kutsutaan alan yrityksen edustaja opastamaan kirjanpidon alkeita ja kertomaan kuitin tarkoituksesta.

Liite 8

Sovi vierailun ajankohta:

Tunturi-Lapin Yrityspalvelu, Anne Mäkelä,
anne.makela@tunturilapinyrityspalvelu.fi, 040
5636 948

Myynnin ja asiakaspalvelun abc

Ennen joulumyyjäisiä harjoitellaan asiakaspalvelutilanteita draaman avulla. Kutsutaan alan yrityksen edustaja kertomaan hyvän asiakaspalvelun periaatteista. *Liite 9*

Hyödynnä asiakaspalvelupelikortteja!

IDEANURKKA!

Yritysbingo *Liite 10*

Yrittäjyyskasvatus 5

Meän Muonio

Joulumyyjäisvalmistelujen yhteydessä painotetaan ja kerrotaan enemmän markkinointiin liittyvistä seikoista, samalla harjoitellaan tv-taitoja. *Liite 11*

Tehdään yhteistyötä SPR:n kanssa sankarikoulutuksen yhteydessä. SPR esittelee tarkemmin toimintaansa ja vapaaehtoistyötä.

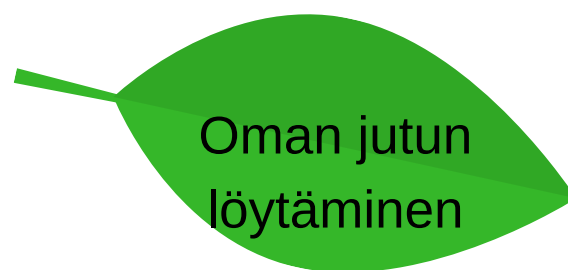

IDEANURKKA!

Kirjekaveri *Liite 12*

Yrittäjyyskasvatus 7 - 9

tavoitteet

Yrittäjyyskasvatus 7

Meän Muonio yrittää

Liikunta työelämässä

Tutustutaan eräoppaan ammattiin liikuntatunnin yhteydessä. *Liite 16*

Sovi yhteistyön ajankohta:
Keimiön Koukkaus
Jari Rossi
0400 250 549

Musiikki työelämässä

Tutustutaan musiikkialalla työskentelevän henkilön työhön skype-yhteyden avulla.

Liite 16

Siivous ja työ

Tutustutaan siivousalaan alalla työskentelevän henkilön johdattamana. Kutsutaan hänet mukaan oppitunnille, jonka lomassa voi kertoa työstään ja omasta polustaan. *Liite 16*

Sovi ajankohta:
Tunturi-Lapin Siistijät
Ulla Kangosjärvi
040 415 3372

Kädentaidot työnä

Tutustutaan kädentaitoihin liittyvään elinkeinon paikallisen yrittäjän kertomana. Kutsutaan hänet mukaan oppitunnille, jonka lomassa voi kertoa työstään. *Liite 16*

Yhteistyökumppaneiden tiedot liitteessä.

Taide ammattina

Tutustutaan taiteeseen elinkeinona vieraillemalla tai kutsumalla alan ammattilainen mukaan oppitunnille. *Liite 16*

Sovi ajankohta yhteistyökumppanin kanssa:

Veli Koljonen
0400 690 452

IDEANURKKA!

Tonttukoulu Harrinivassa
Yritysvisa 5.9. yrittäjänpäivänä *Liite 17*
4H-yrittäjyys *Liite 18*

Yrittäjyyskasvatus 7

Meän yritykset kartalla

Lukuvuoden aikana toteutetaan yrityssuunnistus (kesto n. 1-3 oppituntia) osana OPOa.

Ohjeet ja pohjat suunnistuksen toteutukseen liitteissä. *Liite 19*

Vinkki: voi toteuttaa myös yhteistyössä esimerkiksi liikunnan kanssa!

Yhteistyöyrityksiä mm.:

- Tuccabaja
- Muonion Konepiste
- Hinauspalvelu
- Muonion rakennuspalvelu
- Pt Johanna Jäntti
- K-Market Muoniontori
- Thai-ravintola
- Muonion apteekki
- PB-sisustus
- Tunturi-Lapin autohuolto
- Muonion kukkakauppa
- Muonion autotarvike

MUISTA TÄMÄ!

NY 6H-leiri yhteistyössä 6-luokan kanssa
Liite 20

Yrittäjyyskasvatus 8

Meän Muonio tutustuu työelämään

Suoritetaan ennen TET-jaksoa NY Oma juttu -ohjelma (kesto n. 5-10 oppituntia), jonka avulla tuetaan oppilasta tunnistamaan omia vahvuuksia ja yrittäjämäisiä taitoja. *Liite 21*

Biologia ja maantiede: luonnontuotealaan tutustuminen. Yhteyshenkilö Lappiassa Priitta Pöyhtäri-Tröen, 050 310 9316

Tutustutaan elinkeinoihin, jotka integroituvat biologiaan ja maantieteeseen oppiaineina. Kutsutaan oppiaineita työssään tarvitsevia ammattilaisia mukaan oppitunneille. *Liite 18*

Tutustutaan kielitaidon merkitykseen työelämässä kutsumalla kieltä työssään käyttäviä ammattilaisia mukaan oppitunneille. *Liite 18*

Äidinkieli: kirjailijavieras koululle
Ruotsi: norjalainen ystävyyskuntayhteistyö
Englanti: kansainvälisissä työtehtävissä toimivan henkilön tarina siitä, miten on päätynt alalle ja missä kaikessa on kielitaitoa tarvinnut, skype-yhteys kv

MUISTA NÄMÄ!

Valinnainen yrittäjyyskurssi *Liite 22*

Hygieniapassikurssi *Liite 22*

Nou Hätä! -kilpailu yhteistyössä palolaitoksen kanssa *Liite 16*

Yrittäjyyskasvatus 9

Meän Muonio suuntautuu työelämään

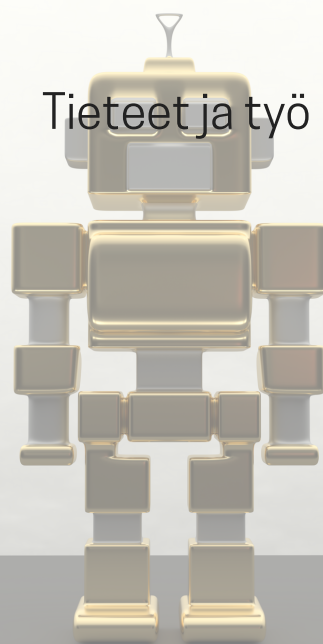
Liiketoimintasuunnitelma

Yhteiskuntaopissa tehdään liiketoimintasuunnitelma esimerkiksi NY Oma talous -ohjelman avulla. *Liite 23*

Tutustutaan paikalliseen elinkeinoon, jossa tarvitaan erityisesti matemaattisten aineiden tietoja ja taitoja. *Liite 18*

Matematiikka, fysiikka, kemia:
(kylmä)teknologia-alaan tutustuminen,
robottiauto.

Tieteet ja työ

MUISTA NÄMÄ!

Valinnainen yrityskurssi (ny vuosi yrittäjänä) *Liite 22*
Nuorten työseteli ja nuorten kesätyöt *Liite 24*
Arctic Girlz in Tech -tapahtuma *Liite 25*

Yrittäjyyskasvatus 2. aste tavoitteet

Yrittäjyyskasvatus lukio ja ammattikoulu

Harjoitellaan yrittäjyyttä

Lukiolaisille ja ammattikoululaisille tarjotaan NY vuosi yrittäjänä -kurssia, jonka aikana oppilas perustaa oman harjoitusyrityksen ja harjoittelee yrittäjyyttä käytännön kautta.

Lisätietoja kurssista ja ohjeet materiaalitilaukseen:

<https://nyvuosiyrittajana.fi/>

Hankitaan kokemusta työelämästä

Lukion aikana on mahdollista tutustua työelämään mm. hyödyntämällä kunnan myöntämää ympärivuotista työseteliä työllistymiseen paikalliseen yritykseen tai kunnalle tai suorittamalla muita tarjolla olevia kursseja kuten esim. hygieniapassi.

Työsetelin koordinointi:

Nuoriso-ohjaaja Heidi Hietala

040 5929 281

heidi.hietala@muonio.fi

MUISTA TÄMÄ!

Tunturi-Lapin kuntien yhteinen Arctic Girlz in Tech -tapahtuma vierailee vuorovuosin kunnissa.

Opettajan polku

Ope TET

Opettajien tutustuminen yrityksiin tai yhdistyksiin. Ope TET:llä voi suorittaa yhden veso-koulutuspäivän.

Tralla

Yrittäjyyskasvatusopetuksen materiaalia kaikille luokka-asteille. <https://tralla.fi/>

Taloudellinen tiedotustoimisto TAT ry

Materiaalia työelämä- ja taloustaidot, Yrityskylä-konseptit: <https://yrityskylä.fi/>

Metsäsäätiön kuljetusapurahat mm. Pilkevierailuun ja Yrityskylä-vierailuun:

<https://www.metsasaatio.fi/apurahan-haku>

Kuvat: Heikki Sulander,
Rinkkaputki.com

Yrittäjyyskasvatuksen vastuuopettajat:

Perusopetus: Paula Ylitalo, paula.ylitalo@muonio.fi, 040 4895 137

2. aste: Priitta Pöyhtäri-Tröen, priitta.poyhtari-troen@lappia.fi,
050 310 9316

4H-yrittäjyys: nuoriso-ohjaaja Heidi Hietala, heidi.hietala@muonio.fi,
040 5929 281, www.4h.fi

Nuorten yritysneuvonta ja nuorisorahasto:

Leader Tunturi-Lappi ry

Nina-Maria Möykkönen, nina-maria.moykkonen@tunturileader.fi,
0405790 639

www.leadertunturilappi.fi

Yrittäjyyskasvatuksen koordinointi maakunnassa: YES Lappi

Juhamatti Konttaniemi, juhamatti.konttaniemi@lapinamk.fi,
0406526155, <https://lappi.yesverkosto.fi/>

Nuori Yrittäjyys ry, ny-tuotteet: info@nuoriyrittajyys.fi,
www.nuoriyrittajyys.fi

Koulu-yritysyhteistyön yhteyshenkilö: Muonion Yrittäjät ry
puheenjohtaja Minna Back-Tolonen, 040 8354 064

Elinkeinotoimen yhteyshenkilö: elinkeinokoordinaattori,
etunimi.sukunimi@muonio.fi, 040 4895 153

Muut hankkeen aikana luodut materiaalit:

<https://peda.net/hankkeet/ayptp/yritt%C3%A4jyyskasvatus>